

0000/002/6 - © GZA - september 2015

Kangoeroeën

campus Sint-Augustinus
Oosterveldlaan 24
2610 Wilrijk
tel. + 32 3 443 30 11

www.gzaziekenhuizen.be

Sint-Augustinus
GZA . Ziekenhuizen

Wat is kangoeroeën?

Kangoeroeën is het huid-op-huidcontact dat tussen ouder en kind ontstaat wanneer een baby enkel zijn luier draagt, en op de blote borst van mama of papa ligt.

Door warme aanrakingen, geuren, kleuren en het stemgeluid, is het de bedoeling om de band tussen ouder en kind te versterken. Huid-op-huidcontact zorgt er niet alleen voor dat de ouders vertrouwd raken met hun kind, maar ook dat de baby zijn moeder en vader leert kennen.

Wetenschappelijke studies tonen aan dat kangoeroeën een duidelijk positieve invloed heeft op de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van (premature) baby's. Een prematuur geboren baby komt immers terecht in een negatieve en hoogtechnologische omgeving maar kan dankzij het kangoeroeën toch genieten van een warm, vertrouwd en geborgen plekje bij mama of papa.

Hoe is kangoeroeën ontstaan?

De kangoeroemethode is ontstaan in het San Juan de Dios ziekenhuis in Bogotá, de hoofdstad van Colombia. Omdat de gewone voorzieningen voor te vroeg geboren kinderen er aanvankelijk onvoldoende waren, begon men in 1979 met een project waarbij prematuurtjes enkele dagen na de geboorte bloot op de borst van de moeder werden gebonden en zo mee naar huis gingen. De moeders kregen instructies mee over de zorg, en het project werd intensief begeleid door regelmatige nacontroles.

De resultaten waren zo positief dat de methode al snel werd toegepast in andere landen, enerzijds om de band tussen een kind en zijn ouder te verbeteren maar anderzijds ook om prematuurtjes op een meer natuurlijke manier te kunnen verzorgen.

Welke voordelen zijn er?

Kangoeroeën heeft heel wat voordelen. Het heeft een positieve invloed op de lichamelijke, emotionele en geestelijke ontwikkeling van de baby.

Meer stabiele fysiologische parameters

Bij kangoeroeën stabiliseert de suikerspiegel, het hartritme en de ademhaling. Het ademhalingscentrum van premature baby's is immers nog niet volgroeid, maar ontwikkelt zich wel sneller wanneer er veel gekangoeroed wordt. Het zijn namelijk de bewegingen van de ouders die de ademhaling stimuleren. Ook de lichaamstemperatuur van de baby blijft beter op peil dankzij de lichaamswarmte van de ouders.

Bevorderende ouder-kind binding

Dankzij het kangoeroeën voelt een baby zich veilig, geborgen en ervaart hij minder stress. Het kangoeroeën bevordert de band tussen ouder en kind en ook de "premature ouder" raakt zo meer vertrouwd met de baby.

Bevorderende melkproductie

Kangoeroeën bevordert de melkproductie, laat de baby kennismaken met de tepel (nog voor hij aan de borst drinkt) en stimuleert zo de toeschietreflex.

Betere vertering

Tijdens het kangoeroeën kan er sondevoeding worden toegediend. Door de goede houding, verteert de voeding beter en heeft de baby ook minder last van reflux.

Sneller ontwikkelde zintuigen

Tijdens het kangoeroeën ruikt de baby de lichaamsgeur van de ouders en kan hij met zijn handjes de borst van mama of papa onderzoeken. Door dit knuffelen krijgt de baby extra impulsen en ontwikkelen de zintuigen zich sneller.

Reduceert pijn en zorgt voor een hogere immuniteit

Pijnlijke handelingen zoals bloed prikken of aspireren worden beter verdragen door een baby die gekangoeroed wordt. Mama of papa kunnen hun baby immers onmiddellijk troosten of geruststellen.

Voorkomt vervreemding

Door de ouders dicht bij de verzorging van hun baby te betrekken, voorkomt men dat ze van elkaar vervreemden. De kangoeroemethode doorbreekt dit risico en garandeert een betere uitgangspositie voor de verdere opvoeding.

Wanneer kangoeroeën?

Kangoeroezorg kan toegepast worden bij alle pasgeborenen, ongeacht hun leeftijd of gewicht. Uiteraard moet de gezondheidstoestand van de baby dit wel toelaten. Zeer kleine baby's kunnen na de geboorte nog te labiel zijn of een navelkatheter hebben waardoor huid-op-huidcontact een te groot infectierisico met zich meebrengt.

Baby's aan de beademing, CPAP of met een infuus of veneuze navelkatheter, mogen wel in hun snuggle (nestje) gepakt worden.

Hoe lang kangoeroeën?

Hoe lang u kunt kangoeroeën is afhankelijk van de gezondheidstoestand van uw baby. Bij een beademde baby duurt het al snel een tiental minuten voordat ouder en kind goed geïnstalleerd zijn. Er wordt dan ook aangeraden minimaal één uur te kangoeroeën.

Wanneer de gezondheidstoestand van uw baby het toelaat, is het voor beide ouders mogelijk om dagelijks te kangoeroeën. We vragen wel om voldoende pauze tussen beide momenten in te plannen en tijdens het kangoeroeën niet te wisselen. Het is beter om één ouder bijvoorbeeld in de voormiddag te laten kangoeroeën, en de andere ouder 's avonds.

Kangoeroeën kan vóór, tijdens of ná de inloop van de sondevoeding. Wel is het aan te raden om uw baby niet onmiddellijk na de sondevoeding terug te leggen of op te pakken wegens het risico op teruggeven of braken.

Tijdens het bezoeken vragen wij echter om niet te kangoeroeën omwille van infectiepreventie. Gelieve hiermee rekening te houden.

Is er een gevaar voor de hygiëne?

Vroeger werden ouders vaak uit de couveuseafdeling geweerd, uit angst voor besmettingen.

Wanneer u zorgt voor een goede hygiëne, is er geen reden om bang te zijn dat uw baby besmet of geïnfecteerd raakt door hem op uw borst te leggen. Men neemt zelfs aan dat het contact met de onschuldige ouderlijke huidbacteriën ervoor zorgt dat de veel gevaarlijkere ziekenhuisbacteriën minder kans krijgen.

Het is wel belangrijk om dagelijks een douche of bad te nemen met neutrale zeep en propere kleding aan te trekken die makkelijk uit kan of die u vooraan kunt openen. Zorg ook voor een goede handhygiëne door uw nagels en handen proper te houden en sterke geurstoffen zoals parfum, haarlak en nicotine te vermijden.

Op onze afdeling zijn (blauwe) schorten of kangoeroedoeken aanwezig die ouders kunnen dragen om hun baby op een discrete manier op de blote borst te leggen.

Hoe kangoeroeën in de praktijk?

Op de afdeling zijn rode ligzetels aanwezig waarmee u naast de couveuse kunt plaatsnemen. Maak uw borst vrij, neem een blauwe schort of draagdoek en de verpleegkundige zal uw baby in buikligging op uw blote borst leggen.

Gebruikt u een draagdoek, dan heeft dit als voordeel dat uw baby zijn temperatuur beter kan behouden, hij beter blijft liggen en u als ouder van iets meer bewegingsvrijheid kunt genieten.

In het begin zal uw baby tijdens het kangoeroeën wakker zijn, rond kijken, geluidjes maken of met zijn handjes aan uw borst friemelen. Het lijkt alsof hij de omgeving wat verkent en met u wil communiceren. Na een tijdje kan uw baby in een diepe slaap vallen, waarbij hij zich volledig ontspant.

Het is dankzij uw lichaamstemperatuur dat uw baby warm blijft. Omdat een kleine baby desondanks toch snel afkoelt, geven we hem een dekentje en eventueel een muts. U mag hiervoor steeds materiaal van thuis meebrengen!

Wanneer u ouder bent van een twee- of meerling is het mogelijk om met uw kindjes tegelijk te kangoeroeën. Dit bevordert niet alleen de band tussen ouder en kind, maar brengt ook de kindjes opnieuw met elkaar in contact.

Wilt u het gezichtje van uw baby zien? Vraag ons dan gerust om een spiegelkje!

Op onze afdeling is het belangrijk om uw gsm op vliegtuigmodus te zetten. Omdat het kangoeroeën een belangrijk moment is, raden wij aan om op dat moment uw telefoon-toestel even achterwege te laten.

Welke alternatieven zijn er?

U hoeft uw baby niet altijd te kangoeroeën. Hem op schoot nemen of in de armen wiegen zijn goede alternatieven. U kunt ook steeds uw hand op zijn hoofdje, buik of benen leggen en zo zachtjes bewegen.

Eenmaal uw baby in een bedje ligt, kunt u het kangoeroeën iets meer achterwege laten en tijd besteden aan de andere facetten van uw relatie.

Bij twee- of meerlingen kan ook co-bedding plaatsvinden. In dat geval leggen wij uw baby's samen in eenzelfde bed of incubator. De voordelen zijn namelijk sterk vergelijkbaar met die van het kangoeroeën. Uiteraard is ook deze methode weer afhankelijk van de toestand van uw baby's en moet dit steeds gebeuren in samenwerking met de verpleegkundigen.

Hebt u nog vragen?

Deze brochure wil geen mondelinge informatie vervagen, maar zorgt wel voor de nodige aanvulling en houvast. Hebt u toch nog vragen, aarzel dan zeker niet om ze met ons te bespreken.